

або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку слідчому дозволяється здійснити лише пошук та зафіксувати виявленні дані [3].

Узагальнюючи вищевикладене, можна дійти до висновку, що застосування в умовах війни норм ст. 615 КПК України значно обмежують права і свободи громадян, гарантії недоторканності житла тим самим, держава надає ще більше повноважень правоохоронним органам. Водночас, не дивлячись на тимчасові зміни в законодавстві в умовах воєнного стану, зміст та форма кримінального провадження повинні відповідати принципам верховенства права, об'єктивного та неупередженого дотримання загальних засад кримінального провадження.

Список бібліографічних посилань: 1. Конституція України. Розділ II. URL: <https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-ii> 2. Кримінальний процесуальний кодекс України, редакція від 01.10.2022, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n5092> 3. Інтернет ресурс URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/233154-obshuk-mobilnikh-telefoniv-i-kompyuteriv-ta-inshi-zmini-do-kpk>

Сергій Юрійович ПЕРЕКОПСЬКИЙ,

*ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6304-7795>*

Науковий керівник:

Віталій Володимирович Романюк,

*кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри кримінального процесу
та організації досудового слідства факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6077-4591>*

**НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ
ДІЗНАВАЧЕМ ОКРЕМИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ**

Через військову агресію рф проти України на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України та відповідно до п. 20 ч. 1 ст. 106 Конституції України, а також Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Президент України своїм Указом від 24.02.2022 № 64/2022 постановив увести в Україні воєнний стан із 5 год. 30 хв. 24 лютого 2022 р. строком на 30 діб. У подальшому цей

строк подовжувався і наразі також діє [0, с. 115]. Опинившись в умовах воєнного стану, законодавство України, також зазнало суттєвих змін, зокрема і правове регулювання кримінального судочинства, а саме у випадку досудового провадження у формі дізнання.

Зважаючи на вказані обставини, в країні відбуваються суттєві зміни у судовій та виконавчій гілках влади, і акцентується увага на обороноздатності країни, на нашу думку, опинившись в нових умовах судочинства, можливе зменшення актуалізації розслідувань кримінальних проступків, що є неприпустимим і негативним фактором, тому що як відомо, безлад та неповага у суспільстві, можуть призвести до більш серйозніших злочинів.

Попри запровадження воєнного стану, Україна гарантує конституційні права і свободи людини і громадянина, та не може обмежувати останні, крім випадків, передбачених Конституцією України ст. 64 «В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 цієї Конституції» [0]. В той же час виокремлюємо, що ст. 30 Конституції України, а саме «Кожному гарантується недоторканність житла» не відображена у вище згаданому переліку прав і свобод, котрі гарантуються в період воєнного стану. Таке обмеження допускається в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності держави, захисту прав і свобод громадян, а також для охорони громадського порядку, запобігання злочинів, з'ясування істини під час розслідування кримінальної справи, якщо іншими способами отримати інформацію неможливо [0, с. 381].

Беручи до уваги вказані факти, вітчизняний законодавець приймає Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» № 2201-IX від 14.04.2022 р., згідно зі змінами у п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України «відсутня об'єктивна можливість виконання слідчим суддею повноважень, передбачених статтями 140, 163, 164, 170, 173, 206, 219, 232, 233, 234, 235, 245-248, 250 та 294 цього Кодексу, - такі повноваження виконує керівник відповідного органу прокуратури за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженим з прокурором», вказаними змінами у КПК України передбачене розширення повноважень прокурора шляхом делегування йому окремих повноважень слідчого судді щодо вирішення питання про: проведення слідчих

(розшукових) дій, які пов'язані з обмеженням конституційних прав учасників кримінального провадження (проникнення до житла чи іншого володіння особи (ст. 233), обшук (ст. ст. 234, 235))[0, с. 18]. Окрім цього спираючись на Листа ВС № 1/0/2 – 2022 від 03.03.2022 «Щодо окремих питань здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» «При цьому таким прокурором є як прокурор, який здійснює повноваження прокурора в конкретному кримінальному провадженні, так і його керівники» [0], виділяємо наступне, що на територіях, котрі знаходяться в зоні бойових дій, функцію здійснення правосуддя та судового контролю передано прокуратурі України, на час проведення воєнного стану.

З огляду на вище зазначене, з метою прискорення та уніфікації національного законодавства в сфері розслідування кримінальних проступків, а також з метою не допущення в подальшому правових колізій в умовах воєнного стану пропонуємо змінити п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України «відсутня об'єктивна можливість виконання слідчим суддею повноважень, передбачених статтями 140, 163, 164, 170, 173, 206, 219, 232, 233, 234, 235, 245-248, 250 та 294 цього Кодексу, - такі повноваження виконує керівник відповідного органу прокуратури за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженим з прокурором», доповнити після слів «слідчого» додати «в окремих випадках дізнавача», та викласти в наступній редакції ««відсутня об'єктивна можливість виконання слідчим суддею повноважень, передбачених статтями 140, 163, 164, 170, 173, 206, 219, 232, 233, 234, 235, 245-248, 250 та 294 цього Кодексу, - такі повноваження виконує керівник відповідного органу прокуратури за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, в окремих випадках дізнавача, погодженим з прокурором». Запропоновані нами зміни мають на меті виключно законний, тимчасовий, суспільно корисний характер з метою обмеження обсягу і змісту ґрунтовних можливостей особи в умовах воєнного стану, а також з метою збереження територіальної цілісності та національної безпеки Держави України.

Список бібліографічних посилань: 1. Щодо окремих питань здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану № 1/0/2-22. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/war/Inform_lyst_2022_03_03.pdf. 2. Конституція України [Електронний ресурс] : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 27.10.2022). 3. Особливий режим досудового розслідування,

судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України. Видання 2 / І. Гловок, О. Дроздов, Г. Тетерятник та ін. Дніпро ; Львів ; Одеса ; Харків, 2022. 58 с. 4. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : Закон України від 14.04.2022 р. № 2201-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2201-20#Text>. 5. Проць І. М. Окремі організаційно-правові механізми обмеження основних прав і свобод людини і громадянина за законодавством України. Порівняльно-аналітичне право. 2020. № 1. С. 381-384. 6. Романюк В. В. Місце ЗВО зі специфічними умовами навчання в підготовці правоохоронців у системі МВС України в умовах воєнного стану // Харків. нац. ун-т внутр. справ, каф. тактич. та спец. фіз. підготовки ф-ту № 3, Наук. парк «Наука та безпека». Харків : ХНУВС, 2022. 440 с.

Ігор Володимирович ПИРІГ,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри криміналістики та домедичної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8391-067X>

ЕТАПИ РОЗСЛІДУВАННЯ У КРИМІНАЛІСТИЧНІЙ МЕТОДИЦІ

Послідовність діяльності суб'єкта розслідування у процесі збирання доказів є одним з принципів побудови криміналістичної методики як системи наукових положень і розроблених на їх основі практичних рекомендацій (алгоритмів, програм), що забезпечують оптимальну організацію розслідування окремих видів кримінальних правопорушень [1, с. 411]. Ситуаційність та етапність діяльності суб'єктів розслідування також є принципами побудови криміналістичних методик, оскільки в залежності від ситуації, що виникає на певному етапі слідчий після оцінки ступені її проблемності, формує завдання, приймає тактичне рішення для його вирішення, застосовуючи при цьому засоби криміналістичної тактики, і після цього отримує певний результат, який, у свою чергу впливає на формування нової слідчої ситуації. Процес розслідування в криміналістиці прийнято ділити на три етапи: початковий, наступний (подальший) і заключний. Біль-